મગનલાલ કૃત.

સૌથી સસ્તી અને બહોળો ફેલાવો પામેલી.

गुजराती पेहला धोरणनी संक्षेप नोट.

કિંમત એક આનો.

૫૬૫૨

પેહેલા ધોરણનીસંક્ષેપ નોટ.

જેની અંદર ગુજરાતી અને બાળબોધ
મૂળાક્ષરો, બારાક્ષરી, આંક, અર્થ,
કથિત પાઠ અને શિખામ-
ણની વાત સહિત.

પ્રગટ કરનાર,
અમીચંદ અને મોહનલાલ
લીંબડી—કાઠિયાવાડ.
આવૃતિ ૨ જી.

અમદાવાદ.
પાનકોરને નાકે વાંચીનીવાડીમાં
એંગ્લો વર્નાક્યુલર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
નથુભાઇ રતનચંદ મારફતિયાએ છાપી.

સને ૧૮૯૪—સંવત ૧૯૫૦.

કિંમત રૂ૦-૧-૦

પ્રસ્તાવના.

ગુજરાતી ધોરણમાં જુદા જુદા વિષયો શીખવા માટે હરેક જાતની ચોપડી ખરીદી તેમાંથી ટુંકું તારણ ઉતારવાની જરૂર ના પડે, વળી સહેલાઇથી શિક્ષણ દઇ શકાય, શિખનારને ઉત્તમ હથિયાર બને, એવા એવા હેતુથી અમે આ નોટ લખી છે. આશા રાખવામાં આવે છે કે અમારી બીજી નોટોની પેઠે આ નોટ પણ અનુકુળ થઇ પડશે.

આ ધોરણ શિખનાર વિદ્યાર્થી ઘણી નાની ઉમ્મરના હોય છે. અને તેમને ગુજરાતી અક્ષરનું જ્ઞાન પ્રથમથીજ આપવાનું હોવાથી આ નોટમાં મોટા, નાના, ઝીણા એમ જ્યાં જોઇએ ત્યાં તેવા ટાઇપ ગોઠવેલા છે. આ નોટની ઘણીજ ટુંકી મુદતમાં હજારો નકલો ખપી જવાથી આ દ્વીતીય આવૃત્તિ બહાર પાડવામાં આવી છે એજ તેનું ઉત્તમપણું જાણવાને બસ છે.

તા૦ ૧ લી મે સને ૧૮૯૪
લીંબડી "ન્યુ જનરલ બુક ઓફીસ" } કર્ત્તા.

गूजराती पेहेला धोरणनी संक्षेप नोट.

मूळाक्षरो.

ગૂજરાતી વ્યંજનો.

ક	ખ	ગ	ઘ	ઙ
ચ	છ	જ	ઝ	ઞ
ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ
ત	થ	દ	ધ	ન

પ	ફ	બ	ભ	મ	
ય	ર	લ	વ	શ	
ષ	સ	હ	ળ	ક્ષ	જ્ઞ

ગૂજરાતીસ્વરો.

અ	આ	ઇ	ઈ	ઉ	ઊ
એ	ઐ	ઓ	ઔ	અં	અઃ

બાળબોધ મૂળાક્ષરો.

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ

ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ

म र य ल व श ष स ह ळ क्ष ज्ञ.

બાળબોધ સ્વરો.

अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः

ગૂજરાતી બારાક્ષરી.

ક કા કિ કી કુ કૂ કે કૈ કો કૌ કં કઃ

ખ ખા ખિ ખી ખુ ખૂ ખે ખૈ ખો ખૌ ખં ખઃ

ગ ગા ગિ ગી ગુ ગૂ ગે ગૈ ગો ગૌ ગં ગઃ

ઘ ઘા ઘિ ઘી ઘુ ઘૂ ઘે ઘૈ ઘો ઘૌ ઘં ઘઃ

ચ ચા ચિ ચી ચુ ચૂ ચે ચૈ ચો ચૌ ચં ચઃ

છ છા છિ છી છુ છૂ છે છૈ છો છૌ છં છઃ

જ જા જિ જી જુ જૂ જે જૈ જો જૌ જં જઃ

ઝ ઝા ઝિ ઝી ઝુ ઝૂ ઝે ઝૈ ઝો ઝૌ ઝં ઝઃ

ટ ટા ટિ ટી ટુ ટૂ ટે ટૈ ટો ટૌ ટં ટઃ

ઠ ઠા ઠિ ઠી ઠુ ઠૂ ઠે ઠૈ ઠો ઠૌ ઠં ઠઃ

ડ ડા ડિ ડી ડુ ડૂ ડે ડૈ ડો ડૌ ડં ડઃ

ઢ ઢા ઢિ ઢી ઢુ ઢૂ ઢે ઢૈ ઢો ઢૌ ઢં ઢઃ

ણ ણા ણિ ણી ણુ ણૂ ણે ણૈ ણો ણૌ ણં ણઃ

ત તા તિ તી તુ તૂ તે તૈ તો તૌ તં તઃ

થ થા થિ થી થુ થૂ થે થૈ થો થૌ થં થઃ

દ દા દિ દી દુ દૂ દે દૈ દો દૌ દં દઃ

ધ ધા ધિ ધી ધુ ધૂ ધે ધૈ ધો ધૌ ધં ધઃ

ન ના નિ ની નુ નૂ ને નૈ નો નૌ નં નઃ

પ પા પિ પી પુ પૂ પે પૈ પો પૌ પં પઃ

ફ ફા ફિ ફી ફુ ફૂ ફે ફૈ ફો ફૌ ફં ફઃ

બ બા બિ બી બુ બૂ બે બૈ બો બૌ બં બઃ

ભ ભા ભિ ભી ભુ ભૂ ભે ભૈ ભો ભૌ ભ ભંઃ

મ મા મિ મી મુ મૂ મે મૈ મો મૌ મં મઃ

ય યા યિ યી યુ યૂ યે યૈ યો યૌ યં યઃ

ર રા રિ રી રુ રૂ રે રૈ રો રૌ રં રઃ

લ લા લિ લી લુ લૂ લે લૈ લો લૈ લં લઃ

વ વા વિ વી વુ વૂ વે વૈ વો વૌ વં વઃ

શ શા શિ શી શુ શૂ શે શૈ શો શૌ શં શઃ

ષ ષા ષિ ષી ષુ ષૂ ષે ષૈ ષો ષૌ ષં ષઃ

સ સા સિ સી સુ સૂ સે સૈ સો સૌ સં સઃ

હ હા હિ હી હુ હૂ હે હૈ હો હૌ હં હઃ

ળ ળા ળિ ળી ળુ ળૂ ળે ળૈ ળો ળં ળઃ

ક્ષ ક્ષા ક્ષિ ક્ષી ક્ષુ ક્ષૂ ક્ષે ક્ષૈ ક્ષો ક્ષં ક્ષઃ

જ્ઞ જ્ઞા જ્ઞિ જ્ઞી જ્ઞુ જ્ઞૂ જ્ઞે જ્ઞૈ જ્ઞો જ્ઞૌ જ્ઞં જ્ઞઃ

बाळबोध बाराक्षरी.

क का कि की कु कू के कै को कौ कं कः

ख खा खि खी खु खू खे खै खो खौ खं खः

ग गा गि गी गु गू गे गै गो गौ गं गः

घ घा घि घी घु घू घे घै घो घौ घं घः

च चा चि ची चु चू चे चै चो चौ चं चः

छ छा छि छी छु छू छे छै छो छौ छं छः

ज जा जि जी जु जू जे जै जो जौ जं जः

झ झा झि झी झु झू झे झै झो झौ झं झः

ट टा टि टी टु टू टे टै टो टौ टं टः

ठ ठा ठि ठी ठु ठू ठे ठै ठो ठौ ठं ठः

ड डा डि डी डु डू डे डै डो डौ डं डः

ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढे ढै ढो ढौ ढं ढः

ण णा णि णी णु णू णे णै णो णौ णं णः

त ता ति ती तु तू ते तै तो तौ तं तः

थ था थि थी थु थू थे थै थो थौ थं थः

द दा दि दी दु दू दे दै दो दौ दं दः

ध धा धि धी धु धू धे धै धो धौ धं धः

न ना नि नी नु नू ने नै नो नौ नं नः

प पा पि पी पु पू पे पै पो पौ पं पः

फ फा फि फी फु फू फे फै फो फौ फं फः

ब बा बि बी बु बू बे बै बो बौ बं बः

भ भा भि भी भु भू भे भै भो भौ भं भः

म मा मि मी मु मू मे मै मो मौ मं मः

य या यि यी यु यू ये यै यो यौ यं यः

र रा रि री रु रू रे रै रो रौ रं रः

ल ला लि ली लु लू ले लै लो लौ लं लः

व वा वि वी वु वू वे वै वो वौ वं वः

श शा शि शी शु शू शे शै शो शौ शं शः

ष षा षि षी षु षू षे षै षो षौ षं षः

स सा सि सी सु सू से सै सो सौ सं सः

ह हा हि ही हु हू हे है हो हौ हं हः

ळ ळा ळि ळी ळु ळू ळे ळै ळो ळौ ळं ळः

क्ष क्षा क्षि क्षी क्षु क्षू क्षे क्षै क्षो क्षौ क्षं क्षः

ज्ञ ज्ञा ज्ञि ज्ञी ज्ञु ज्ञू ज्ञे ज्ञै ज्ञो ज्ञौ ज्ञं ज्ञः

આંક.

૧૧	૧	૧૧	૧૨	૧	૧૨	૧૩	૧	૧૩	૧૪	૧	૧૪	૧૫	૧	૧૫
૧૧	૨	૨૨	૧૨	૨	૨૪	૧૩	૨	૨૬	૧૪	૨	૨૮	૧૫	૨	૩૦
૧૧	૩	૩૩	૧૨	૩	૩૬	૧૩	૩	૩૯	૧૪	૩	૪૨	૧૫	૩	૪૫
૧૧	૪	૪૪	૧૨	૪	૪૮	૧૩	૪	૫૨	૧૪	૪	૫૬	૧૫	૪	૬૦
૧૧	૫	૫૫	૧૨	૫	૬૦	૧૩	૫	૬૫	૧૪	૫	૭૦	૧૫	૫	૭૫
૧૧	૬	૬૬	૧૨	૬	૭૨	૧૩	૬	૭૮	૧૪	૬	૮૪	૧૫	૬	૯૦
૧૧	૭	૭૭	૧૨	૭	૮૪	૧૩	૭	૯૧	૧૪	૭	૯૮	૧૫	૭	૧૦૫
૧૧	૮	૮૮	૧૨	૮	૯૬	૧૩	૮	૧૦૪	૧૪	૮	૧૧૨	૧૫	૮	૧૨૦
૧૧	૯	૯૯	૧૨	૯	૧૦૮	૧૩	૯	૧૧૭	૧૪	૯	૧૨૬	૧૫	૯	૧૩૫
૧૧	૧૦	૧૧૦	૧૨	૧૦	૧૨૦	૧૩	૧૦	૧૩૦	૧૪	૧૦	૧૪૦	૧૫	૧૦	૧૫૦
	૬૦૫			૬૬૦			૭૧૫			૭૭૦			૮૨૫	

૧૬	૧	૧૬	૧૭	૧	૧૭	૧૮	૧	૧૮	૧૯	૧	૧૯	૨૦	૧	૨૦
૧૬	૨	૩૨	૧૭	૨	૩૪	૧૮	૨	૩૬	૧૯	૨	૩૮	૨૦	૨	૪૦
૧૬	૩	૪૮	૧૭	૩	૫૧	૧૮	૩	૫૪	૧૯	૩	૫૭	૨૦	૩	૬૦
૧૬	૪	૬૪	૧૭	૪	૬૮	૧૮	૪	૭૨	૧૯	૪	૭૬	૨૦	૪	૮૦
૧૬	૫	૮૦	૧૭	૫	૮૫	૧૮	૫	૯૦	૧૯	૫	૯૫	૨૦	૫	૧૦૦
૧૬	૬	૯૬	૧૭	૬	૧૦૨	૧૮	૬	૧૦૮	૧૯	૬	૧૧૪	૨૦	૬	૧૨૦
૧૬	૭	૧૧૨	૧૭	૭	૧૧૯	૧૮	૭	૧૨૬	૧૯	૭	૧૩૩	૨૦	૭	૧૪૦
૧૬	૮	૧૨૮	૧૭	૮	૧૩૬	૧૮	૮	૧૪૪	૧૯	૮	૧૫૨	૨૦	૮	૧૬૦
૧૬	૯	૧૪૪	૧૭	૯	૧૫૩	૧૮	૯	૧૬૨	૧૯	૯	૧૭૧	૨૦	૯	૧૮૦
૧૬	૧૦	૧૬૦	૧૭	૧૦	૧૭૦	૧૮	૧૦	૧૮૦	૧૯	૧૦	૧૯૦	૨૦	૧૦	૨૦૦
	૮૮૦			૯૩૫			૯૯૦			૧૦૪૫			૧૧૦૦	

૨૧	૧	૨૧	૨૨	૧	૨૨	૨૩	૧	૨૩	૨૪	૧	૨૪	૨૫	૧	૨૫
૨૧	૨	૪૨	૨૨	૨	૪૪	૨૩	૨	૪૬	૨૪	૨	૪૮	૨૫	૨	૫૦
૨૧	૩	૬૩	૨૨	૩	૬૬	૨૩	૩	૬૯	૨૪	૩	૭૨	૨૫	૩	૭૫
૨૧	૪	૮૪	૨૨	૪	૮૮	૨૩	૪	૯૨	૨૪	૪	૯૬	૨૫	૪	૧૦૦
૨૧	૫	૧૦૫	૨૨	૫	૧૧૦	૨૩	૫	૧૧૫	૨૪	૫	૧૨૦	૨૫	૫	૧૨૫
૨૧	૬	૧૨૬	૨૨	૬	૧૩૨	૨૩	૬	૧૩૮	૨૪	૬	૧૪૪	૨૫	૬	૧૫૦
૨૧	૭	૧૪૭	૨૨	૭	૧૫૪	૨૩	૭	૧૬૧	૨૪	૭	૧૬૮	૨૫	૭	૧૭૫
૨૧	૮	૧૬૮	૨૨	૮	૧૭૬	૨૩	૮	૧૮૪	૨૪	૮	૧૯૨	૨૫	૮	૨૦૦
૨૧	૯	૧૮૯	૨૨	૯	૧૯૮	૨૩	૯	૨૦૭	૨૪	૯	૨૧૬	૨૫	૯	૨૨૫
૨૧	૧૦	૨૧૦	૨૨	૧૦	૨૨૦	૨૩	૧૦	૨૩૦	૨૪	૧૦	૨૪૦	૨૫	૧૦	૨૫૦
૧૧૫૫			૧૨૧૦			૧૨૬૫			૧૩૨૦			૧૩૭૫		

૨૬	૧	૨૬	૨૭	૧	૨૭	૨૮	૧	૨૮	૨૯	૧	૨૯	૩૦	૧	૩૦
૨૬	૨	૫૨	૨૭	૨	૫૪	૨૮	૨	૫૬	૨૯	૨	૫૮	૩૦	૨	૬૦
૨૬	૩	૭૮	૨૭	૩	૮૧	૨૮	૩	૮૪	૨૯	૩	૮૭	૩૦	૩	૯૦
૨૬	૪	૧૦૪	૨૭	૪	૧૦૮	૨૮	૪	૧૧૨	૨૯	૪	૧૧૬	૩૦	૪	૧૨૦
૨૬	૫	૧૩૦	૨૭	૫	૧૩૫	૨૮	૫	૧૪૦	૨૯	૫	૧૪૫	૩૦	૫	૧૫૦
૨૬	૬	૧૫૬	૨૭	૬	૧૬૨	૨૮	૬	૧૬૮	૨૯	૬	૧૭૪	૩૦	૬	૧૮૦
૨૬	૭	૧૮૨	૨૭	૭	૧૮૯	૨૮	૭	૧૯૬	૨૯	૭	૨૦૩	૩૦	૭	૨૧૦
૨૬	૮	૨૦૮	૨૭	૮	૨૧૬	૨૮	૮	૨૨૪	૨૯	૮	૨૩૨	૩૦	૮	૨૪૦
૨૬	૯	૨૩૪	૨૭	૯	૨૪૩	૨૮	૯	૨૫૨	૨૯	૯	૨૬૧	૩૦	૯	૨૭૦
૨૬	૧૦	૨૬૦	૨૭	૧૦	૨૭૦	૨૮	૧૦	૨૮૦	૨૯	૧૦	૨૯૦	૩૦	૧૦	૩૦૦
૧૪૩૦			૧૪૦૫			૧૫૪૦			૧૫૯૫			૧૬૫૦		

૩૧ ૧ ૩૧	૩૨ ૧ ૩૨	૩૩ ૧ ૩૩	૩૪ ૧ ૩૪	૩૫ ૧ ૩૫
૩૧ ૨ ૬૨	૩૨ ૨ ૬૪	૩૩ ૨ ૬૬	૩૪ ૨ ૬૮	૩૫ ૨ ૭૦
૩૧ ૩ ૯૩	૩૨ ૩ ૯૬	૩૩ ૩ ૯૯	૩૪ ૩ ૧૦૨	૩૫ ૩ ૧૦૫
૩૧ ૪ ૧૨૪	૩૨ ૪ ૧૨૮	૩૩ ૪ ૧૩૨	૩૪ ૪ ૧૩૬	૩૫ ૪ ૧૪૦
૩૧ ૫ ૧૫૫	૩૨ ૫ ૧૬૦	૩૪ ૫ ૧૬૫	૩૪ ૫ ૧૭૦	૩૫ ૫ ૧૭૫
૩૧ ૬ ૧૮૬	૩૨ ૬ ૧૯૨	૩૩ ૬ ૧૯૮	૩૪ ૬ ૨૦૪	૩૫ ૬ ૨૧૦
૩૧ ૭ ૨૧૭	૩૨ ૭ ૨૨૪	૩૩ ૭ ૨૩૧	૩૪ ૭ ૨૩૮	૩૫ ૭ ૨૪૫
૩૧ ૮ ૨૪૮	૩૨ ૮ ૨૫૬	૩૩ ૮ ૨૬૪	૩૪ ૮ ૨૭૨	૩૫ ૮ ૨૮૦
૩૧ ૯ ૨૭૯	૩૨ ૯ ૨૮૮	૩૩ ૯ ૨૯૭	૩૪ ૯ ૩૦૬	૩૫ ૯ ૩૧૫
૩૧ ૧૦ ૩૧૦	૩૨ ૧૦ ૩૨૦	૩૩ ૧૦ ૩૩૦	૩૪ ૧૦ ૩૪૦	૩૫ ૧૦ ૩૫૦
૧૭૦૫	૧૭૬૦	૧૮૧૫	૧૮૭૦	૧૯૨૫

૩૬ ૧ ૩૬	૩૭ ૧ ૩૭	૩૮ ૧ ૩૮	૩૯ ૧ ૩૯	૪૦ ૧ ૪૦
૩૬ ૨ ૭૨	૩૭ ૨ ૭૪	૩૮ ૨ ૬૬	૩૯ ૨ ૭૮	૪૦ ૨ ૮૦
૩૬ ૩ ૧૦૮	૩૭ ૩ ૧૧૧	૩૮ ૩ ૧૧૪	૩૯ ૩ ૧૧૭	૪૦ ૩ ૧૨૦
૩૬ ૪ ૧૪૪	૩૭ ૪ ૧૪૮	૩૮ ૪ ૧૫૨	૩૯ ૪ ૧૫૬	૪૦ ૪ ૧૬૦
૩૬ ૫ ૧૮૦	૩૭ ૫ ૧૮૫	૩૮ ૫ ૧૯૦	૩૯ ૫ ૧૯૫	૪૦ ૫ ૨૦૦
૩૬ ૬ ૨૧૬	૩૭ ૬ ૨૨૨	૩૮ ૬ ૨૨૮	૩૯ ૬ ૨૩૪	૪૦ ૬ ૨૪૦
૩૬ ૭ ૨૫૨	૩૭ ૭ ૨૫૯	૩૮ ૭ ૨૬૬	૩૯ ૭ ૨૭૩	૪૦ ૭ ૨૮૦
૩૬ ૮ ૨૮૮	૩૭ ૮ ૨૯૬	૩૮ ૮ ૩૦૪	૩૯ ૮ ૩૧૨	૪૦ ૮ ૩૨૦
૩૬ ૯ ૩૨૪	૩૭ ૯ ૩૩૩	૩૮ ૯ ૩૪૨	૩૯ ૯ ૩૫૧	૪૦ ૯ ૩૬૦
૩૬ ૧૦ ૩૬૦	૩૭ ૧૦ ૩૭૦	૩૮ ૧૦ ૩૮૦	૩૯ ૧૦ ૩૯૦	૪૦ ૧૦ ૪૦૦
૧૯૮૦	૨૦૩૫	૨૦૯૦	૨૧૪૫	૨૨૦૦

૧ ૧। ૧।	૧૧ ૧। ૧૩॥।	૨૧ ૧। ૨૬।	૩૧ ૧। ૩૮॥।	૪૧ ૧। ૫૧।
૨ ૧। ૨॥	૧૨ ૧। ૧૫	૨૨ ૧। ૨૭॥	૩૨ ૧। ૪૦	૪૨ ૧। ૫૨॥
૩ ૧। ૩॥।	૧૩ ૧। ૧૬।	૨૩ ૧। ૨૮॥।	૩૩ ૧। ૪૧।	૪૩ ૧। ૫૩॥।
૪ ૧। ૫	૧૪ ૧। ૧૭॥	૨૪ ૧। ૩૦	૩૪ ૧। ૪૨॥	૪૪ ૧। ૫૫
૫ ૧। ૬।	૧૫ ૧। ૧૮॥।	૨૫ ૧। ૩૧।	૩૫ ૧। ૪૩॥।	૪૫ ૧। ૫૬।
૬ ૧। ૭॥	૧૬ ૧। ૨૦	૨૬ ૧। ૩૨॥	૩૬ ૧। ૪૫	૪૬ ૧। ૫૭॥
૭ ૧। ૮॥।	૧૭ ૧। ૨૧।	૨૭ ૧। ૩૩॥।	૩૭ ૧। ૪૬।	૪૭ ૧। ૫૮॥।
૮ ૧। ૧૦	૧૮ ૧। ૨૨॥	૨૮ ૧। ૩૫	૩૮ ૧। ૪૭॥	૪૮ ૧। ૬૦
૯ ૧। ૧૧।	૧૯ ૧। ૨૩॥।	૨૯ ૧। ૩૬।	૩૯ ૧। ૪૮॥।	૪૯ ૧। ૬૧।
૧૦ ૧। ૧૨॥	૨૦ ૧। ૨૫	૩ ૧। ૩૭॥	૪૦ ૧। ૫૦	૫૦ ૧। ૬૨॥
૬૮॥।	૧૯૩॥।	૩૧૮॥।	૪૪૩॥।	૫૬૮॥।

૫૧ ૧। ૬૩॥।	૬૧ ૧। ૭૬।	૭૧ ૧। ૮૮॥।	૮૧ ૧। ૧૦૧।	૯૧ ૧। ૧૧૩॥।
૫૨ ૧। ૬૫	૬૨ ૧। ૭૭॥	૭૨ ૧। ૯૦	૮૨ ૧। ૧૦૨॥	૯૨ ૧। ૧૧૫
૫૩ ૧। ૬૬।	૬૩ ૧। ૭૮॥।	૭૩ ૧। ૯૧।	૮૩ ૧। ૧૦૩॥।	૩૯ ૧। ૧૧૬।
૫૪ ૧। ૬૭॥	૬૪ ૧। ૮૦	૭૪ ૧। ૯૨॥	૮૪ ૧। ૧૦૫	૯૪ ૧। ૧૧૭॥
૫૫ ૧। ૬૮॥।	૬૫ ૧। ૮૧।	૭૫ ૧। ૯૩॥।	૮૫ ૧। ૧૦૬।	૯૫ ૧। ૧૧૮॥।
૫૬ ૧। ૭૦	૬૬ ૧। ૮૨॥	૭૬ ૧। ૯૫	૮૬ ૧। ૧૦૭॥	૯૬ ૧। ૧૨૦
૫૭ ૧। ૭૧।	૬૭ ૧। ૮૩॥।	૭૭ ૧। ૯૬।	૮૭ ૧। ૧૦૮॥।	૯૭ ૧। ૧૨૧।
૫૮ ૧। ૭૨॥	૬૮ ૧। ૮૫	૭૮ ૧। ૯૭॥	૮૮ ૧। ૧૧૦	૯૮ ૧। ૧૨૨॥
૫૯ ૧। ૭૩॥।	૬૯ ૧। ૮૬।	૭૯ ૧। ૯૮॥।	૮૯ ૧। ૧૧૧।	૯૯ ૧। ૧૨૩॥।
૬૦ ૧। ૭૫	૭૦ ૧। ૮૭॥	૮૦ ૧। ૧૦૦	૯૦ ૧। ૧૧૨॥	૧૦૦ ૧। ૧૨૫
૬૯૩॥।	૮૧૮॥।	૯૪૩॥।	૧૦૬૮॥।	૧૧૯૩॥।

ગુજરાતી પેહેલી ચોપડીના અર્થ.

પાઠ ૧ લો.
માતા-મા. જણેતા.
બા-બેહેન
પાઠ ૨ જો.
ભૂ-પાણી
પા-પીવરાવ.
પાઠ ૩ જો.
જા જવું.
પાઠ ૪ જો.
આ-ગાનો બાપ,
બાપનો બાપ.
પાઠ ૫ મો.
જો-નજર કર.
પાઠ ૬ ઠો.
ખ-ખાજા, જમ
પાઠ ૭ મો.
બી-બીજ, ઠળીઓ.
પાઠ ૮ મો.
લે-પકડ, ઝાલ.
પાઠ ૯ મો.
જી-જીજી.
ના-નહીં.
પાઠ ૧૦ મો.
રૂ-કપાસ.
પાઠ ૧૧ મો.
ચુંતા-રોટલી.
છી-ખગણ, મેલું
ગંદુ.
પાઠ ૧૨ મો.
બાકુ મીઠાઇ, લાડુ.
પાઠ ૧૪ મો.
વાવા-સારૂં મજેનું
મારૂં-પોતાનું
પાઠ ૧૫ મો.
મને-પોતાને.
લાવ-લઇ આવ.
ખાજે-ખાઇ જજે,
જમજે.
પીરૂં-પીળાશ.
બાપ-બાપ પિતા.
પાઠ ૧૭ મો.
ત્યાં-તે ઠેકાણે
તલ-દાણા છે.તેમાંથી
તેલ નીકળે.
ગામો-ગાનો ભાઇ.
પાઠ ૧૮ મો.
દે-આપ
ભાત રાંધેલા ચોખા
ખાવા-જમવા.
જોવા-તપાસવા.
પાઠ ૧૯ મો.
નહિ-ના.
ગામા-માનો ભાઇ.
પછી-જરા રહીને.
પાઠ ૨૦ મો.
મારા-પોતાના.
જોવું-ભાળવું.
પાઠ ૨૧ મો.
તારે-પોતાને.
પાઠ ૨૨ મો.
ભાવશે-પસંદ પડશે.
ગાજી-મા.
પાઠ ૨૩ મો.
શાક-ભાજી, પાલો.
દાલ-મગ, અડદ, વિ-
ગેરેને ભરડી દાળ
કરેલ હોય તે.
ઊંધે-સૂતા
દેશે-આપશે.
પાઠ ૨૪ મો.
જોશું-દેખવું. જોવું.
પાઠ ૨૫ મો.
નથી-છે નહીં
કાકા-બાપના નાના
ભાઇ
ક્યાં-કયે ઠેકાણે.
પાઠ ૨૬ મો.
કાંઇ-લગાર, થોડું.

આપુ-દઉં
બેન-બા
વાત-કથા, કાણી
કહું-બોલું
ખાવું-જમવું.

પાઠ ૨૭ મો.

કોણ-કયો.
થાય-લાગે, બને
માસી-માનીબેહેન.
ભાઇ-બાંધવ.

પાઠ ૨૮ મો.

જાણે-ખબર પડે.
ગણ-વધારે, ઝાઝું
આપીશ-દઇશ.
લાવી આણી.
કરશે-બનાવશે.
ખાશે-જમશે
સરત-ખબર

પાઠ ૨૯ મો.

માગે-માગણી કરે.
કહું-બોલું
જોઇશે-ખપ પડશે
પૂરી-ઘઉંની નાની તળેલી રોટલી.

પાઠ ૩૦ મો.

જુઓ-ભાળો.
કેરી-આંબાનું ફળ.
બેન-બા, ભગની.

પાઠ ૩૧ મો.

ભૂખ-ખાવાનું મન થવું
બહાર-મારગમાં.

પાઠ ૩૨ મો.

પાસે-થડમાં.
ભાભી-ભાઇનીવહુ
ક્યારે-કઇ વખત.
ત્યારે-તે વખત
ગઈ-ચાલતી થઇ.
કાકો-બાપનો નાનો ભાઇ.

પાઠ ૩૩ મો.

ગુંદર-ઝાડનો ચીકણો રસ.
જુની-અસલી.
કાલે-આવતે દહાડે
લેતી-લાવતી

પાઠ ૩૪ મો.

પશુ-ઢોર, ચારપગ વાળા જનાવર.

પાઠ ૩૫ મો.

પૈસો-જઇ કાવડયું, ફદીયું
જોડે-સાથે.
તેડી-ઉચકી, લઇ
આપણા-પોતાના.
નાની-ટુંકી.

પાઠ ૩૬ મો.

સારો-રૂપાળો.
માટે-વાસ્તે
લાગ્યો-લાગ્યો.
વારે-વખતે

પાઠ ૩૭ મો.

ગુમો-રાડ, ઘાંટો.
થયુ-બન્યું.
પાડો-કાઢો.

પાઠ ૩૮ મો.

છોકરાં-બાળક.
આપણે-પોતે
જાડો-મજબુત
ચાકર-નોકર

પાઠ ૩૯ મો.

આણું-લાવું.
બહુ-વધારે.
ખપ-જરૂર.
કને-થડમાં, પાસે.
તરશ-પાણીપીવાનું
કાચા-રાંધ્યાવગરનાં

પાઠ ૪૦ મો.

ભલી-સારી ડાહી.
રાંધે-પકવે.
ખાધા-જમ્યા.
ખવાડતાં-જમાડતાં
દહાડો-દિવસ.

પાઠ ૪૧ મો.

બાપડા-બિચારા.

ધીમે-હળવે
અમે-પોતે
ઝટ=જલદી
ઉતાવળ=એકદમ
આપણી-પોતાની
શેરી=ફળિયું
ડોશી=ઘરડી બાઇ
હિંડાતું-ચલાતું
બાપડી-બિચારી
ભલાં-સારાં
ચાલે=હીંડે

પાઠ ૪૨ મો.

ચોળ=ઘસમ
વેળા=વખત
ગંદી-મેલી
માંડી=ચેતી
અરે=ઓ
મેલાં=ગંદાં
ડીલે-શરીરે

પાઠ ૪૩ મો.

ઓળખી=જાણી
ખેતર-દાણા પાકે છે તે વગડો
ક્યાંયું-કોરૂં
મજૂરી=મહેનત
રાખજો-સાચવજો
અનાજ=દાણા
પૈસા-નાણું, કાવડીઆં

પાઠ ૪૪ મો.

બોલો=કહો

પાઠ ૪૫ મો.

બાકી-અધુરી
દળી-લોટ કરી
રોજ=હમેશ
લોટ-આટો, દાણાનો ભૂકો

પાઠ ૪૬ મો.

ઉઠે-ઉભી થાય
પાડું=જાત
સુતી-ઉંઘી ગઇ
અજાણી-ઓળખાણ વગરની
અહીં-આ ઠેકાણે

પાઠ ૪૭ મો.

ચારો-ખડ, ઘાસ
ગોધો=બળદ, આખલો.
બધું-તમામ
કાદવ-કચરો
કણીઓ-વઢવાડ
ફરે-આથડે
ભણે-શીખે
હળ-સાંતીડું
બળદ-ઢાંઢો
ધણી-માલિક
ઢોર-પશુ, ચોપગું જનાવર.

પાઠ ૫૬ મો.

માળો-પક્ષીનું ઘર.
ચકોડી-જનાવર છે.
દીધાં-આપ્યાં

પાઠ ૫૭ મો.

લેખણ-કલમ
કમેરીએ-વધારીએ
જોડે-સાથે
ઉલટા-અવળા

પાઠ ૫૮ મો

આંગળાં-હાથની આંગળીઓ.
પાઠ-દુકાની

પાઠ ૫૯ મો

મીંડું-શુન્ય

કથિત પાઠ.

૧ કાચ.

ગુણ—૧ લીસો, ૨ કઠણ, ૩ પારદર્શક, ૪ બરડ, પ્રચળકતો.

૨ રબ્બર.

ગુણ—૧ કાળુ, ૨ લીસું, ૩ ચીકણું, ૪ સ્થિતિસ્થાપક, ૫ અપારદર્શક, ૬ સળગે તેવું,

૩ ચામડું.

જાણીતા ગુણ—૧ અપારદર્શક. ૨ લીસું, ૩ ચીકણું.

મુખ્ય ગુણ—૪ વળે એવું, ૫ ટકાઉ, ૬ વાસવાળું, ૭ પાણી ન પેસે એવું.

ખપ—જોડા, લગામ, જીન. ચોપડીઓના પુંઠા, વગેરે એનાં બને છે.

૪ પતાસું.

જાણીતા ગુણ—૧ અપારદર્શક, ૨ ધોળું, ૩ બરડ, ૪ કઠણ, ૫ ગીઠું; ૬ ચળકતું,

મુખ્ય ગુણ—૭ પાણીમાં ઓગળેછે, ૮ તાપ પર ગળેછે,
ખપ—ખાવા સારૂ.

૫ ગુંદર.

ગુણ—૧ કઠણ, ૨ ચળકતો, ૩ પીળો, ૪ પાણીમાં ઓગળે એવો. ૫ અર્ધ પારદર્શક, ૬ નકર, ૭ પાણીમાં પીગળેલો હોય ત્યારે ચોટે એવો.

૬ ઉન.

ગુણ—૧ નરમ, ૨ ધોળી, ૩ વળે એવી, ૪ હલકી ૫ અપારદર્શક, ૬ ટકાઉ, ૭ સુકી ૮ સ્થિતિસ્થાપક.

૭ પાણી.

જાણીતા ગુણ—૧ પારદર્શક, ૨ ચળકતુ, ૩ સાફ કરનારી વસ્તુ છે.

મુખ્ય ગુણ—૪ પ્રવાહી કે રેડાય એવું, ૫ મ્હો દેખાય એવું, ૬ કાચ જેવું, ૭ રંગ વિનાનું, ૮ વાસ વિનાનું, ૯ સ્વાદ વિનાનું, ૧૦ ગુણકારી, ૧૧ ભારે.

ખપ—સાફ કરવાને, જમીનને રસાળ કરવાને, પીવાને અને રસોઈના કામમાં ઘણું ઉપયોગી છે.

૮ મીણ

ગુણ—૧ કઠણ, ૨ લીસું, ૩ અપારદર્શક, ૪ ચીકણું, ૫ વાસવાળું, ૬ તાપ પર ગળે છે, ૭ ચોટે એવું, ૮ નક્કર ૯ ઝાંખું, ૧૦ પીળચટું.

૯ કપુર

જાણીતા ગુણ—૧ ધોળું, ૨ ચળકતું, ૩ કઠણ, ૪ નક્કર, ૫ હલકું, ૬ અર્ધપારદર્શક.

મુખ્ય ગુણ—૭ ખુશબોદાર, ૮ સેહેલથી ભુકો થાય એવું ૯ દારૂમાં ઓગળે એવું, ૧૦ ઘણું જલદી સળગે એવું, ૧૧ ઓસડના ગુણવાળું, ૧૨ ઉડી જાય એવું.

ખપ—દવાઇમાં, ઉડતા રોગ અટકાવવામાં, અને ચોપડીઓ લુગડાં વગેરેને ઉધાઇ ન લાગે તે માટે ઉપયોગી છે.

૧૦ નેતર.

ગુણ—૧ લીસું, ૨ પીળું. ૩ ચળકતું, ૪ વળે એવું, ૫ સ્થિતિસ્થાપક, ૬ રેસાવાળું, ૭ ગાંઠાવાળું.

૧૧ સુંઠ.

જાણીતા ગુણ—૧ કઠણ, ૨ ઝાંખી, ૩ સુકી, ૪ ખુશબોદાર, ૫ ચીકણી, ૬ અપારદર્શક, ૭ ગુણકારી, ૮ ઓસડના ગુણવાળી, ૯ રંગે ભૂરાશપર.

મુખ્ય ગુણ—૧૦ તીખી, ૧૧ રેસાવાળી, ૧૨ કાંગરાવાળી.

ખપ—ખોરાકને સ્વાદ આપવા સારૂ, તથા દવાને સારૂ.

૧૨ ચોખા.

જાણીતા ગુણ—૧ ધોળા, ૨ કઠણ, ૩ અપારદર્શક, ૪ લીસા, ૫ ચળકતા, ૬ નક્કર, ૭ સોસે એવા, ૮ ગુણકારી ૯ કાણાં કાણાં વાળા

મુખ્ય ગુણ—૧૦ કરકરા, ૧૧ ધાતુપુષ્ટ.

ખપ—શરીરને પોશણ કરવાને માટે.

૧૩ મીઠું.

જાણીતા ગુણ—૧ ધોળું. ૨ કઠણ, ૩ અપાર દર્શક ૪ ઓગળે એવું, ૫ તાપ પર બળે એવું.

મુખ્યગુણ—૬ ચકચકતું; ૭ દાણાદાર ૮ સ્વાદીષ્ટ. ૯ ખારૂં.

ખપ—ખોરાકને સ્વાદીષ્ટ કરવાને, સડી જવાથી અટકાવવાને, જમીનમાં ખાતર પુરવાને.

૧૪ શીંગડું.

જાણીતાગુણ—૧ કઠણ, ૨ ઝાંખુ, ૩ રેસાવાળું, ૪ અક્કડ, ૫ પીળાશપર, ૬ ભૂરૂં, ૭ અપારદર્શક.

મુખ્યગુણ—૮ ખરબચાળું, ૯ પોલું, ૧૦ બળે ત્યારે વાસવાળું, ૧૧ અણીઆળું.

ખપ—કાંસકી, દાબડી, છરી ચપુના હાથા બનાવવાનાં કામ આવે છે.

૧૫ હાથી દાંત.

જાણીતા ગુણ—૧ ધોળો, ૨ ચળકતો, ૩ અપારદર્શક, ૪ નક્કર.

મુખ્યગુણ—૫ કઠણ, ૬ લીસો, ૭ ટકાઉ.

ખપ—રમકડાં, કાંચકીઓ, ચુડા, (બલૈયા) સોગઠા, પાસા વગેરે બને છે.

૧૬ ચાક (સફેતો)

જાણીતાગુણ—૧ ધોળો, ૨ અપારદર્શક, ૩ ઝાંખો, ૪ કઠણ, ૫ નક્કર, ૬ સુકો.

મુખ્યગુણ—૭ સ્હેલથી ભુકો થાય એવો, ૮ તેજાબમાં ઉભરાય એવો.

ખપ—લખવામાં, રંગદેવામાં, તથા ઓસડમાં કામ આવેછે.

૧૭ બાવળના ઝાડની છાલ.

જાણીતાગુણ—૧ સૂકી, ૨ ઝાંખી, ૩ નક્કર, ૪ અપારદર્શક, ૫ આક્કડ, ૬ ટક્કાઉ, ૭ રેસાવાળી, ૮ સળગે એવી, ૯ ખરબચડી.

મુખ્યગુણ—૧૦ બંધકોસ, ૧૧ રંગે, ભૂરી, ૧૨ માંહેથી લીસી.

ખપ—ઝાડને નુકશાન ન પહોંચે માટે, તથા ચામડા રંગવામાં કામ આવેછે.

૧૮ ઇંદ્રીયો.

ઇંદ્રિઓ—૧ આંખથી જોવું, ૨ નાકથી સુંઘવું ૩ ચામડીથી લાગવું, ૪ જીભથી ચાખવું, ૫ કાનેથી સાંભળવું.

નામ—૧ આંખ, ૨ નાક, ૩ ચામડી, ૪ જીભ, ૫ કાન

૧૯ જુવારનો રોટલો.

જાણીતાગુણ—૧ કાણાં કાણાંવાળો, ૨ સોસેએવો, ૩ અપારદર્શક, ૪ નક્કર, ૫ ગુણકારી, ૬ ખાવાજોગ.

મુખ્યગુણ—૭ ધાતુપુષ્ટ, ૮ ગરપીળચટો, ૯ તાજો હોય ત્યારે નરમ, ૧૦ હલકોએલો, ૧૧ પોપડી કઠણ, બરડ, રંગેભૂરી.

ખપ—શરીરને પોષણ કરવાને.

અઘરા શબ્દના અર્થ.

પારદર્શક–સોંસરમોશરદેખાય એવું	હલકું–થોડા ભારવાળું.
બરડ–ઝટ ભાંગી જાય એવો.	ખુશબોદાર–સુગંધવાળું.
ચળકતો–તેજ મારતો.	સેહેલથી–ઝટ.
લીસું–સુંવાળું.	રેસાવાળું–જુંમરાવાળું.
ચીકણું–ચીમાશવાળું, તુટેનહીં તેવું	ગાંઠા–ગાંડો.
સ્થિતિસ્થાપક–વાળ્યા પછી પોતાના અસલ રૂપમાં આવે એવું	સોસે–ચુસે.
	કરકરા–કરકરીયાવાળા.
અપારદર્શક–પસોસરું નદેખાય એવું	ધાતુપુષ્ટ–જોર આપનાર.
વાસવાળું–ગંધવાળું.	ચકચકતું–ચળકાટ મારતું.
ગીતું–ગળ્યું.	દાણાદાર–છુટોદાણો પડે એવી.
ઓગળે–ગળે.	અક્કડ–વળે નહીં એવું.
અર્દ્ધપારદર્શક–થોડું સોંસરું દેખાય તેવું.	પીળાશપર–થોડું પીળું.
	ખડબચડુ–થોભા ધોબાવાળું, સુંવાળું નહીં તે..
પીગળે–ઓગળે.	
ટકાઉ–મજબૂત	તેજાબ–એકજાતનો ખાર.
સુધા–વારી.	લીસી–સુંવાળી.
પ્રવાહી–રેલો ચાલે એવું.	ગર–ગરભ.
સ્વાદ–મીઠાશ.	પોપડી–ગાંડો.
ગૂણકારી–ફાયદાવાળું.	પોશણ–નિભાવ.
ભારે–તોલદાર.	ખપ–કામ.
રસાલ–રસવાળી.	મુખ્યગુણ–મોટો ગુણ
નક્કર–પોલુ નહીં.	ગુણ–સ્વભાવ.

શીખામણની વાત.

નિત્ય સવારેવહેલાં ઉઠવુંજી.
ઇશ્વરનું ધ્યાન ધરવુંજી.
માબાપને પગે લાગવુંજી.
માબાપ કહે તેમ કરવુંજી.
દાતણ પાણી કરવુંજી.
સ્લેટ દફતર લેવાંજી.

ભણવાનો સામાન સાથે રાખવોજી.
નાગા નિશાળે ન આવવુંજી.
રોજ વહેલાં નિશાળે આવવુંજી.
શિક્ષકને સલામ કરવીજી.
શિક્ષક કહે તેમ કરવુંજી.
શિક્ષક કહે ત્યાં બેસવુંજી.
આદબ કદિ નહિ છોડવીજી.
વાંચ કહે તો વાંચવુંજી.
લખ કહે તો લખવુંજી.
વાંચતાં લખતાં વાત ન કરવી.
વાત કહીએ તો ઠપકો મળે.
ઠપકો મળે તો વસમું લાગે.
ઉઠ કહે તો ઉઠવુંજી.
બેસ કહે તો બેસવુંજી.
ચિત્ત લગાડીને ભણવુંજી.
શિખતાં નહીં શરમાવુંજી.
ભણતાં નહીં ગભરાવુંજી.
કોઇનું જોઇ ન લખવુંજી.
ન આવડે તો શીખવુંજી.
રોજ કાંઇ નવું શીખવુંજી.
નિશાળમાં નહિ ખાવુંજી.
નિશાળમાં તોફાન ન કરવુંજી.
રજા વગર ઘેર ન રહેવુંજી.
કામ હોય તો રજા લેવીજી.
ગેરહાજર રહે સોટી વાગે.
સોટી વાગે વસમું લાગે.
સ્લેટ દફતર સાચવવાંજી.
ડાઘા પાડી ન ફાડવાંજી.

ટુકી કલમો નહિ રાખવીજી.
ચોપડીની ભીખ નહિ માગવીજી.
માર્ગમાં મસ્તી ન કરવીજી.
ઘરે તોફાન ન કરવુંજી.
શરીર લૂગડાં સાફ રાખવાંજી.
નાહીધોઇ ને જમવુંજી.
રોજ ઘેર લખવું વાંચવુંજી.
આખો દહાડો ઘેર ન રમવુંજી.
રીસાવાની ટેવ ન રાખવીજી.
રોજ સાંજે મોપાટ લેવીજી.
રસ્તામાં નહિ ખાવુંજી.
રઝળતાં વઢતાં ન ચાલવુંજી.
કદિ જુઠું ન બોલવુંજી.
પારકી જણસ ન લેવીજી.
જડે તો ગુરૂજીને દેવીજી.
વાંક પડે તો માનવોજી.
જુઠું બોલી ન છુપાવવોજી.
કજીઓ કદિ ન કરવોજી.
જુગટે નવ રમવુંજી
કદિ બંધાણ ના કરવુંજી.
કોઇપર ખાર ન કરવોજી.
બધા સાથે પ્રેમ રાખવોજી.
શીખામણ સૈ હૈયે રાખશોજી.
તો ગુરૂજીને વહાલા લાગશોજી.
ભણે ગણે તે ડાહ્યોજી.
ન ભણે તે ગાંડોજી
એવું જાણી સૌ ભણશોજી.
તો સુખે મોજ કરશોજી.

જાહેર ખબર.

કેળવણી ખાતાના સુશિક્ષકોને ખબર આપવાની જે, પ્રેમચંદ શાહનું રહેવું ઘણી મુદત પરદેશમાં થાય છે, જેથી નોટો મોકલતાં વિલંબ થાય, તો મેહેરબાની કરી નીચેના સીરનામે ખબર આપશો.

બીજા ધોરણની નોટ—જેમાં ત્રીજી ચોપડીના કવિતાના અર્થ, પાઠના અર્થ, કાઠિયાવાડ તથા ગૂજરાતની ભૂગોળ, ડિક્ટેશન, ધાતો, આંક વગેરે તમામ બાબતોનો સમાવેશ છે. **કિંમત બે આના.**

ત્રીજા ધોરણની નોટ—જેમાં ચોથી ચોપડીના કવિતાના અર્થ, પાઠના અર્થ, વ્યાકરણ, ડિક્ટેશન, ભૂગોળ, ઇતિહાસ, ગણિત, દેશી હિસાબ, કોષ્ટકો, ધાતો, આંક વગેરે તમામ બાબતોનો સમાવેશ છે. **કિંમત ચાર આના.**

સિવાય ચોથા ધોરણની નોટ, પાંચમા ધોરણની નોટ, હિંદનો મુખ્તેસર હેવાલ, નિબંધ સંગ્રહ, ભૂતળની સગજ વગેરે દરેક જાતની શાળોપયોગી નોટો પણ પ્રમાણીકપણે વાજબી કિંમતે મોકલવામાં આવશે.

આ નોટોની સામટી નકલો રાખનારને સારૂં **કમીશન** આપવામાં આવે છે. **પોસ્ટેજ** માફ. સઘળી બુકો પૈસા પેહેલા મોકલવાથી અગર વેલ્યુપેબલ પારસલથી મોકલવામાં આવશે. વધારે ખુલાસા માટે પત્ર લખવા તસ્દી લેવી.

ખોડીદાસ દેવશી શાહ.

લીંબડી—કાઠિયાવાડ.